

преминуваніе то и прѣзъ перихелія, простирала са далечь задъ земна-та орбита, като измѣнила въ това късо време жгълно-то си положеніе почти на 150° . Дѣ можемъ намѣри ний нѣкоя причина за таквозъ огромно извиваніе, въ притиженіе то на опашка-та къмъ слѣнце-то ли, или къмъ ятка-та?

«Освѣнь това дѣ трѣба да търсимъ ний, като допущамъ само едно тяготѣніе, поне колко годѣ разумно объясненіе на посока-та на опашка-та въ противоположна страна отъ слѣнце-то, като исключимъ даже жгълно-то и движение отъ този въпросъ? Ньютонъ исчислилъ, че вещество-то, кое-то съставлява крайна-та частъ на опашка-та на тъзи комета, като са отдѣли отъ ятка-та и, изминува таквозъ огромно разстояніе само въ два дни.»

Хершель доказва, че само съ едно тяготѣніе не можтъ да са объяснятъ тѣзи чудни явленія. Скоростъ-та, съ коя-то вещество-то, кое-то съставлява опашка-та, са извива отъ ятка-та на комета-та въ страна противоположна на слѣнце-то, е много по-голѣма отъ тѣзи скорости, коя-то слѣнце-то бы могло да съобщи на едно тѣло, кое-то пада къмъ него даже отъ безкрай далечно разстояніе. За да са произведжтъ такви резултаты, трѣба да съществува друга, отъ тяготѣніе то, сила, несравненно по-могущественна отъ него. И тѣй ако допустнемъ, че тя съществува въ слѣнце-то и може да отблъска матерія съ извѣстно качество, коя-то съществува въ кометы-тѣ, то намъ са открива възможностъ да объяснимъ нѣкоя отъ най-трудны-тѣ задачи, съ кои-то нашия умъ е принуденъ да са бори.

Намаляваніе то на періодическо-то време на комета-та Енке подбудило нѣкoi астрономы да допустятъ мысль-та за съществованіе то на нѣкоя съпротивляюща са срѣда. Но ако слѣнце-то има сила да отблъска вещество-то на кометы-тѣ, кога-то тѣ минуватъ прѣзъ перихелія, то една частъ отъ отблъснато то по този начинъ вещество може съвръшенно да излѣзе отъ предѣлы-тѣ на привлѣкателно-то вліяніе на ятка-та и да са изгуби безвъзвратно. Въ този случай, едно намаляваніе на вещество-то неизбѣжно произвожда подобно намаляваніе въ періода на обыкаляніе то, едно свиваніе на орбита-та и всички явленія, кои-то са представляватъ отъ този тайнствененъ прѣдѣлъ. Хершель даже мысли, че е възможно да са объясни по тѣзи теорія раздвоеніе то на Белова-та комета на двѣ отлични тѣла. Менѣ ми са струва, че съ сѫща-та теорія може да са объясни и онова свѣтоносно явленіе, кое-то са случава въ извѣстни времена на година-та и са нарича зодіакална свѣтлина. Това явленіе са вижда да е една гривна отъ мъгливо вещество, кое-то обгръща слѣнце-то. Нѣкoi частици на тѣзи гривна стоятъ толкозъ надалечь отъ слѣнце-то, що-то не-възможно е това да са объясни съ тяготѣніе то. Като са допустне горѣ-приведенна-та отласкателна сила, лесно са разумѣва по кой начинъ тѣзи гривни може да стои на таквозъ голѣмо разстояніе отъ слѣнце-то.

Тука ний влѣзвамъ въ граници-тѣ на неизвѣстно-то. Ний оставихмы твърдо-то основаніе на истината и достовѣрността, и устремявамъ наши-тѣ изслѣдванія къмъ дрезгавина-та на невидимо-то и неизвѣстно-то. Обаче, както въ древность сѫ прѣдсказвали, че ще настане врѣ-